



Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool te NIJLEN

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	118661
Instelling	Gemeentelijke Basisschool
Directeur	Ilse DEVALCK
Adres	Klokkenlaan 25 - 2560 NIJLEN
Telefoon	03-410.01.40
Fax	03-481.86.70
E-mail	goezo.klokkenlaan.directie@nijlen.be
Website	www.goezo.be
Bestuur van de instelling	Gemeentebestuur van Nijlen
Adres	Kerkstraat 4 - 2560 NIJLEN
Scholengemeenschap	Goezo!
Adres	Kerkeblokken 7 - 2560 NIJLEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	04-11-2014, 06-11-2014, 07-11-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	07-11-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	28-11-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Frank VERSTRAELEN
Teamleden	Kurt MAENHOUT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming.....	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	14
3.1.1.6 Lager onderwijs: leren leren	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	18
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	19
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	20
4.2 Leerbegeleiding	21
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	26
6.1 Wat doet de school goed?.....	26
6.2 Wat kan de school verbeteren?	26
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	27
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de gemeentelijke basisschool, gelegen buiten het centrum van Nijlen. Samen met vijf andere gemeentelijke basisscholen behoort ze tot de scholengemeenschap 'GOEZO!'. In de onmiddellijke buurt bevindt zich een basisschool van een ander net. De school rekruteert de meeste leerlingen uit de nabije omgeving en kent een fluctuerend leerlingenaantal. De meeste leerkrachten uit beide deelteams zijn reeds langer actief in deze school. De directeur is het tweede schooljaar in functie en startte zeer recent met een nieuw zorgteam.

De schoolgebouwen en lokalen bieden voldoende ruimte. De speelplaats en het schoolterrein geven de kleuters en leerlingen ruime speel- en bewegingskansen. De school beschikt over voldoende middelen en materialen die de mogelijkheden om kwaliteitsvol onderwijs te verstrekken ondersteunen.

In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 20 oktober bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor Nederlands en muzische vorming de eindtermen te bereiken. Bovendien ging ze de inspanningen na om voor 'leren leren' de eindtermen na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de leerbegeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de kleuteronderwijzers voldoende inspanningen leveren om in een evenwichtig en zo volledig mogelijk aanbod te voorzien dat hen in staat stelt de ontwikkelingsdoelen van Nederlands en muzische vorming na te streven. De planning leidt tot uitdagende hoeken en activiteiten met functioneel gekozen materialen en werkvormen. De kleuters krijgen voldoende ontwikkelings- en leerkansen. De kleuteronderwijzers nemen hun opdracht doelgericht op en begeleiden de kleuters op een gelijkgerichte manier. Ze zijn zich bewust van wat goed kleuteronderwijs is en realiseren dit vooral door onderling overleg en samenwerking.

In de lagere afdeling voldoet de aanpak voor Nederlands. De school slaagt erin om de eindtermen voor dit leergebied te bereiken. Met uitzondering van het domein 'spreken', komen de andere domeinen van het leergebied vrij evenwichtig aan bod. De onderwijzers realiseren echter nog in onvoldoende mate de leerplandoelen voor muzische vorming. De visie en de aanpak zoals het leerplan die beschrijft zijn binnen het team minder bekend en worden nog weinig toegepast in de praktijk. Het actuele aanbod is onvoldoende gebaseerd op wat het leerplan en de eindtermen voorschrijven en richt zich nog te overwegend op de domeinen 'beeld' en 'muziek'. Het vormt voor dit team een uitdagende opdracht om de volledigheid van het onderwijsaanbod, het evenwicht en de gradatie, zoals die zijn uitgewerkt in de leerlijnen, te bewaken vanuit de leerplandoelen.

De onderwijzers streven daarnaast heel wat doelen voor 'leren leren' na, in het bijzonder op het vlak van plan- en studeervaardigheden. De mate waarin leerlingen actief, interactief en/of coöperatief kunnen leren binnen een krachtige leeromgeving kan nog worden verhoogd en verruimd.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van deskundigheidsbevordering en leerbegeleiding maakt duidelijk dat zowel de cultuur als de structuur van de school nog groeikansen hebben om beide processen op een strategische en doordachte manier vorm te geven.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de directeur samen met het team voor de uitdaging staat het beleidsvoerend vermogen van de school te verhogen. Vooralsnog zien alle betrokkenen te weinig in dat de implementatie van de noodzakelijke veranderingen en vernieuwingen een gedeelde verantwoordelijkheid is. Het is daarbij opvallend dat het team nog minder tot gezamenlijke reflectie komt.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de vaststellingen in documenten van deskundigen overeenstemmen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. De school hecht belang aan het opsporen en beheersen van aandachtspunten op dit vlak. Het plaatsbezoek toonde aan dat alle schoolgebouwen en lokalen geschikt zijn voor de organisatie van het onderwijs.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert.

De onderwijsinspectie sluit deze schooldoorlichting af met een gunstig advies voor de kleuterafdeling wat betreft de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' en een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en voor de overige erkenningsvoorwaarden.

Voor de lagere afdeling formuleert de onderwijsinspectie een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming. Het onderwijsleeraanbod en -proces moeten conform het leerplan worden bijgestuurd. Het team staat voor de uitdaging om, eventueel met externe ondersteuning, een ontwikkelingsproces op gang te brengen. Enkel zo kan de kwaliteit van dit leergebied worden bijgestuurd, verbeterd en geborgd. Inzet en engagement van het hele team vormen de noodzakelijke pijlers om gezamenlijk en gelijkgericht kwaliteitsvol deze opdracht aan te gaan.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

leren leren

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in voldoende mate na. Ze creëren een talige omgeving en bieden de kleuters zo kansen tot taalverwerving en –ontwikkeling. De bijbehorende leeftijdsspecifieke doelen en de gradueel opgebouwde competenties zijn richtinggevend voor het onderwijsleeraanbod en –proces.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied ‘muzische vorming’ in voldoende mate na. De thematische benadering leidt tot een geïntegreerd en gradueel aanbod. De leerkrachten bieden de kleuters voldoende kansen om zich via beeld, klank en ritme, beweging en houding muzisch-creatief uit te drukken.

3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Om de decretale ontwikkelingsdoelen na te streven en een samenhangend en evenwichtig onderwijsleeraanbod uit te bouwen baseert het team zich op een instrument van de eigen onderwijskoepel. Via het gebruik ervan willen de kleuteronderwijzers de eigen planningsmethodiek optimaliseren. De doelgerichtheid van de (planning van de) activiteiten is nog eerder leerkrachtafhankelijk en resulteert in eerste instantie in een selectie van relevante doelen, een verrijking van hoeken en een doordacht gebruik van speelmaterialen.

De kleuteronderwijzers plannen en organiseren de thema's en activiteiten volgens schoolafspraken die ze nauwkeurig nakomen. Vanuit de bezorgdheid om de volledigheid van het aanbod te garanderen trachten ze doelen van meerdere leergebieden te integreren. Het team is nog minder alert voor de valkuil van een veelheid aan doelen, maar tracht formeel het evenwicht te bewaken. Het overleg over een gelijkgericht gebruik van deze planningsinstrumenten en een stapsgewijze implementatie van leerplandoelen kunnen nog aan waarde winnen.

De kleuteronderwijzers slagen erin een samenhangend thematisch onderwijsleeraanbod uit te werken op het niveau van de activiteiten, de verrijkte hoeken en het nevenaangebod. De gekozen thema's sluiten aan bij de interesses en de leef- en belevingswereld van de kleuters en zoomen tevens in op kalender- en seizoensgebonden onderwerpen. De werkelijkheidsgerichtheid speelt een duidelijke rol bij de bepaling van de onderwijsleeractiviteiten. Eigen aan de thematische benadering is de geïntegreerde wijze waarop de leergebieden in onderlinge samenhang aan bod komen. De kleuteronderwijzers reflecteren in wisselende mate over de manier waarop het aanbod binnen het thema doelgericht verloopt.

Nederlands krijgt structureel aandacht in de specifieke activiteiten die de klasleerkrachten aanbieden. Daarnaast leiden de thematisch verrijkte hoeken en/of het nevenaanbod tot heel wat kansen tot taalverwerving en -ontwikkeling. De kleuteronderwijzers slagen erin om de kleuters actief met de talige aspecten van het thema aan de slag te laten gaan. Hierbij speelt de realiteits- of functionaliteitswaarde van het thema een belangrijke rol en sluit het aanleren van het Nederlands sterk aan bij de behoeften en interesses van de kleuters. Vanuit de aandacht voor de ontwikkeling van communicatieve vaardigheden staan 'luisteren' en 'spreken' centraal in het onderwijsleeraanbod. Een veelheid aan activiteiten, de organisatie van taalspelletjes en rollenspelen en de verrijkte hoeken geven de kleuters heel wat impulsen om interactief te spelen en te communiceren.

Ontluikende geletterdheid en aanvankelijk schrijven krijgen, afhankelijk van de beginsituatie van de kleuters, in de meeste groepen een plaats. Meerdere kleuteronderwijzers bieden activiteiten en materialen aan om beide te stimuleren. Kleuters ervaren zo de communicatieve waarde van geschreven of gedrukt materiaal.

Ook de verschillende domeinen van muzische vorming krijgen aandacht. De geïntegreerde aanpak leidt tot een samenhangend aanbod waardoor de kleuters diverse muzische aspecten ontdekken en exploreren en hierdoor vele kansen tot handelen, denken en verwoorden krijgen. Daarbij komen zowel de verwerving van kennis en inzichten als de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes ruim aan bod. De stimulerende, waarderende en begeleidende rol van de kleuteronderwijzers biedt de kleuters gelegenheden tot zelfontdekkend leren. Ook het creatief en probleemoplossend omgaan met de omringende wereld en het zelfgestuurd leren krijgen vanuit de ervaringsgerichte invalshoek heel wat kansen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De klaswerking in de verschillende groepen verloopt globaal op eenzelfde manier. Vaste dagmomenten, weerkerende en specifieke activiteiten en het aanbod in de hoeken bieden kleuters mogelijkheden om spelend te leren. Alle kleuteronderwijzers bewaken de onderwijstijd, zodat de effectieve leertijd zo optimaal mogelijk wordt benut.

Eerder leerkrachtafhankelijk slagen de kleuteronderwijzers erin om een krachtige leeromgeving te creëren waarbij de leergebieden Nederlands en muzische vorming en de onderliggende domeinen evenwichtig aan bod komen. Het team investeert sterk in een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat. Het hecht veel belang aan het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters als graadmeters voor de kwaliteit van het onderwijsleeraanbod en –proces.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De kleuteronderwijzers beschikken over voldoende ontwikkelingsmaterialen, wat het hen mogelijk maakt om een gradueel aanbod voor beide leergebieden uit te werken. Verschillende en uiteenlopende (verbruiks)materialen bieden de kleuters heel wat kansen tot exploreren en experimenteren. De vorm, hoeveelheid en kwaliteit dragen mogelijkheden in zich om kleuters inzichten en vaardigheden te laten verwerven die vervat zijn in de leerplandoelen. Daarnaast investeren de kleuteronderwijzers in de inbreng van levensechte materialen en betrekken ze externen om de werkelijkheidsgerichtheid van het aanbod te verhogen.

De kleuteronderwijzers besteden aandacht aan onderlinge afstemming bij het gebruik van de leermiddelen. De graduele opbouw die ze hierdoor creëren, biedt garanties voor de aansluiting bij de beginsituatie en didactische leeftijd van de kleuters. Het team investeert tevens in het zelf ontwikkelen van leermiddelen en materialen om de vooropgestelde doelen gericht te kunnen nastreven.

De uitrusting en inrichting van de klaslokalen creëren algemeen een voor de kleuters uitdagende en stimulerende leeromgeving waarbij ze voldoende kansen krijgen om al spelenderwijs een volgende stap in hun ontwikkeling te zetten.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Om de beginsituatie van de kleuters in kaart te brengen en hun ontwikkeling op te volgen gebruiken de kleuteronderwijzers meerdere procedures en instrumenten die resulteren in een redelijk evenwichtig beeld. Geregelde observaties en informeel overleg bieden hen kansen om de ontwikkeling van de kleuters te bespreken, te analyseren en bij te sturen. Indien nodig verfijnen ze de verkregen informatie via gerichte observatie, eventueel door een externe betrokkene. De bespreking van deze informatie leidt meestal tot een helder beeld van de concrete beginsituatie, de verschillen binnen de klasgroep en de specifieke noden van de individuele kleuter.

Inhoudelijk beslaat het schooleigen kindvolgsysteem periodieke registraties van een aantal ontwikkelingsaspecten, in combinatie met de screening van leeftijdsgebonden competenties. Er is geen koppeling met leerplandoelen, noch met de in de planning opgenomen activiteiten of doelstellingen. Bovendien is de verhouding tussen de vooropgestelde competenties, de gebruikte evaluatievormen en de bijbehorende registratiedocumenten niet transparant. De synthese van deze informatie gebeurt in het kindvolgsysteem. Hoewel gegevens die verband houden met de ontwikkelingsdoelen er slechts gedeeltelijk hun plaats krijgen, laat het systeem toch toe de ontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen. Het team gebruikt hiervoor een digitaal platform waarin ook het zorgdossier voorhanden is. De registratie van de ontwikkelingsgegevens verhoogt de transparantie en de toegankelijkheid van de beschikbare informatie over individuele kleuters en de klasgroep.

De kleuteronderwijzers hanteren genormeerde testen om de eigen kijk op de ontwikkeling van de kleuters te verfijnen of bij te sturen. Het complementair gebruik van eigen evaluatievormen en genormeerde testen leidt voor meerdere aspecten tot een degelijk inzicht in de ontwikkeling van de kleuters.

De (leerplan)doelen van muzische vorming krijgen geen duidelijke plaats in de evaluatie. De leerplannen zijn slechts deels het uitgangspunt om de doelgerichtheid te verhogen en bij de kleuteronderwijzers de aandacht voor de evaluatie te vergroten.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Onder impuls van de nieuwe zorgcoördinator maakt het team werk van een duidelijke zorgvisie en een gefaseerd zorgbeleid, met als doel meer richting te geven aan de leerbegeleiding. Dit resulteert momenteel in een meer gestructureerde aanpak en in gerichte zorginterventies tot op de klasvloer.

De kleuteronderwijzers zijn de eerste verantwoordelijken voor de zorgbrede werking en trachten een brede basiszorg te voorzien. Preventie, differentiatie en remediëring behoren tot hun opdrachten. Ze creëren daartoe een veilige en uitdagende leef- en leeromgeving voor de kleuters. Hun ontmoetende begeleidingsstijl heeft een positieve invloed op het welbevinden en het zelfbeeld

van de kleuters. Door het gestructureerd inschakelen van de zorgleerkracht krijgen de kleuteronderwijzers de kans om kleuters met extra zorgvragen doelgericht te ondersteunen.

Naast de organisatie van een uitdagende leeromgeving hebben ze oog voor differentiatie en extra zorg via gerichte ondersteuning van de kleuters, differentiatie in moeilijkheidsgraad bij de aangeboden taken of de bijstelling van verwachtingen. Het gradueel opgebouwde 'takenbord' en 'contractwerk' voorzien een specifiek aanbod voor de kleuters. Met het oog op de verdere ontwikkeling vormen gerichte observaties hierbij de basis voor het ontwikkelen van een specifiek onderwijsleeraanbod.

De periodieke besprekingen, bijkomende onderzoeken en het multidisciplinair overleg over kleuters met specifieke zorgvragen leiden eventueel tot uitgebreide of verhoogde zorg binnen een handelingsgerichte benadering. Hierbij resulteert de samenwerking tussen alle betrokkenen in passende interventies voor die kleuters.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling voldoet voor het bereiken van de eindtermen Nederlands. Door het consequent gebruik van een onderwijsleerpakket voorzien de onderwijzers een doelgericht en dekkend aanbod. De aandacht voor leesvaardigheid en leesbevordering draagt bij tot de taalvaardigheid van de leerlingen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Om de basiscompetenties voor het leergebied Nederlands te realiseren en te evalueren vertrouwen de onderwijzers op een onderwijsleerpakket dat in alle leerjaren richtinggevend is voor het aanbod, de evaluatie en de rapportering. Naast het gehanteerde pakket zijn vooral impliciete schoolafspraken richtinggevend voor de continuïteit en de aanpak van de leerinhouden, waardoor de inhoudelijke samenhang gedeeltelijk wordt gerealiseerd. Afspraken dragen minder bij tot het realiseren van een evenwichtig aanbod. Algemeen vertrouwt het team erop dat de leerlingen doorheen de aangeboden inhouden van het onderwijsleerpakket alle leerplandoelen verwerven. Door de gestructureerde en motiverende aanpak en de klemtoon op basisleerinhouden sluit het gebruikte pakket aan bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie. Het schoolteam, op de hoogte van de nieuwe eindtermen, is echter minder vertrouwd met de ondersteunende kerngedachten en principes. Gerichte aandacht voor horizontale samenhang is eerder leerkrachtafhankelijk. Soms krijgen de leerlingen tijdens de lessen voor andere leergebieden kansen om de verschillende vaardigheden in functionele spreek-, luister-, lees- en schrijfcontexten te oefenen en toe te passen.

Voor de concrete planning van leerinhouden en de didactische uitbouw van de leerlijnen vertrouwt het team op het gebruikte onderwijsleerpakket en is het hieraan gerelateerde jaarplan richtinggevend. In de dagplanning verwijzen de teamleden naar concreet operationele doelen en naar de leerplandoelen. De veelheid aan geselecteerde doelen roept evenwel vragen op bij hun relevantie. De onderwijzers passen het curriculum voor de domeinen 'spelling' en 'taalbeschouwing' aan. Het hanteren van de nieuwe inhouden voor taalbeschouwing is nog geen verworvenheid bij iedereen. De mate waarin het team intentioneel aandacht schenkt aan het domein '(inter)culturele gerichtheid' is vrij beperkt.

De bijgewoonde activiteiten getuigen meestal van een doelgerichte aanpak. Het gehanteerde onderwijsleerpakket toont een thematisch verloop. De domeinen 'spreken' en 'luisteren' krijgen een meer impliciete plaats in het aanbod. Het team meent dat de leerlingen veelvuldige spreek- en luisterkansen krijgen tijdens meer (inter)actieve momenten, onder meer bij de lessen wereldoriëntatie. De mate waarin de onderwijzers aandacht hebben voor een doelgerichte benadering van deze (leerplan)doelen is sterk wisselend. Tijdens de bijgewoonde activiteiten was in sommige klasgroepen door de overwegend klassikale werk- en organisatievormen de interactie tussen leerlingen veeleer beperkt, waardoor minder spreekkansen werden gecreëerd. Verschillende groepeeringsvormen en een open vraagstelling, waardoor de leerlingen nog sterker in talige situaties terechtkomen, de functionele interactie verhoogt en leergebiedspecifieke en -overschrijdende eindtermen sterker met elkaar verweven worden, worden nog weinig aan bod gebracht.

Via een variatie aan leesvormen gaat veel aandacht uit naar leesmotivatie en de ontwikkeling van leesvaardigheid. In de lagere klassen ontstaan veelvuldige oefenkansen door de organisatie van leesgroepen en tutorlezen. Ouders worden gestimuleerd om hun kind ook thuis te begeleiden. De vorderingen voor technisch lezen worden zowel via de toetsen van het onderwijsleerpakket als via genormeerde toetsen in kaart gebracht. De beschikbare gegevens tonen dat de meeste leerlingen de streefnormen voor technisch lezen op het einde van de betreffende leerjaren bereiken. In enkele klassen is er een opvallende spreiding van de bereikte leesniveaus. Binnen het team groeit het besef dat, om het leesplezier van de leerlingen en hun motivatie voor lezen te verhogen, verschillende leesvormen moeten worden gebruikt. In meerdere klassen is een uitgebreide bibliotheek aanwezig.

De school besteedt extra aandacht aan spelling. Het team volgt de vorderingen voor spelling op via het leerlingvolgsysteem, het onderwijsleerpakket en extra materialen.

Een visie op taalvaardigheidsonderwijs is niet uitgesproken. Wel zoekt het team een evenwicht tussen het bijbrengen van kennis en vaardigheden, technische aspecten van taal en het verhogen van de communicatie en de taalvaardigheid. Hoewel de onderwijzers oog hebben voor de bevordering van het communicatief en functioneel taalgebruik focussen ze, in het bijzonder in de bovenbouw, vrij sterk op het taalsysteem en het gebruik van strategieën, passende begrippen en termen. De plaats die de overkoepelende attitudes en het taalgebruik in het aanbod krijgen, is eerder beperkt.

De aandacht voor gevarieerde werkvormen, in het bijzonder voor actief en interactief leren, is leerkrachtafhankelijk. Ondanks verschillen in de uitvoering slagen de onderwijzers er over het algemeen in de leerlingen betrokken te houden. Hoeken- en/of contractwerk komen in alle klasgroepen voor en de meeste teamleden verduidelijken de doelen van de les. Bij wijze van afronding reflecteren in hoeverre de vooropgestelde doelen al dan niet werden bereikt, is nog geen verworvenheid van het team.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Algemeen focussen de onderwijzers vrij sterk op het gezamenlijk vorderen in de leerstof met de hele klasgroep. Dit leidt in meerdere klassen tot vrij sterk leerkrachtgestuurd onderwijs. In enkele klassen krijgen leerlingen in toenemende mate kansen tot zelfstandig, zelfgestuurd en (inter)actief leren. Bij de actuele beleving en uitvoering van hun opdracht hebben de teamleden nog weinig stilgestaan bij een didactische aanpak waarbij ze meer als 'begeleider' van de leerprocessen van de leerlingen kunnen functioneren.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over voldoende materialen om de leerplandoelen te kunnen realiseren. Ze trachten via het gebruik van aanvullende materialen en bijkomende oefenstof - meestal methodegebonden – het onderwijs af te stemmen op de verschillen tussen de leerlingen . Additionele materialen dagen leerlingen uit of ondersteunen hen. In de meeste klassen is er een breed boekenaanbod en het beschikbare leesmateriaal beïnvloedt de leesmotivatie positief. Woordkaarten, heuristieken en strategieën als referentiekaders en houvast voor de leerlingen zijn in beperkte mate aanwezig en/of op elkaar afgestemd.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatie verloopt hoofdzakelijk via het gebruik van de methodegebonden toetsen, maar ook zelfgemaakte toetsen worden gehanteerd. De teamleden geven aan dat ze een goed beeld hebben van de ontwikkeling van de leerlingen voor Nederlands. De mate waarin aspecten van luisteren, spreken en interculturele gerichtheid worden geëvalueerd, is afhankelijk van de plaats die deze bij de individuele onderwijzer krijgen. Er zijn weinig afspraken over de verwerking van de evaluatievormen, onder meer over het maken van fouteninventarissen en/of –analyses met het oog op het creëren van een op differentiatie of remediëring gericht aanbod.

De school maakt sporadisch gebruik van de mogelijkheden om evaluatiegegevens op een hoger niveau te verwerken om zo de leeropbrengsten van het leergebied in kaart te brengen. De informatie uit het leerlingvolgsysteem werd eerder in functie van de interne kwaliteitszorg aangewend, wat leidde tot een bijsturing van de aanpak van 'spelling'.

Het vormt nog een uitdaging om vooral de domeinen 'luisteren' en 'spreken' meer gericht te evalueren. Uit een beperkte steekproef blijkt evenwel dat de onderwijsopbrengsten meestal goed tot zeer goed zijn. De lagere afdeling neemt reeds langer aan de eindtoetsen van de onderwijskoepel deel en is vertrouwd met genormeerde toetsen. Daardoor heeft de school een kijk op de output voor Nederlands. Toch stelt het team weinig in vraag of de outputresultaten eerder het gevolg zijn van een normaal ontwikkelingsproces of de toegevoegde waarde van het onderwijs hier een rol speelt. De teamleden beseffen de noodzaak om – indien nodig – vanuit de vaststellingen didactische ingrepen op schoolniveau door te voeren.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De informatie uit de evaluatie vormt de basis voor vormen van differentiatie of interventies binnen de leerbegeleiding. De huidige praktijk voor het bereiken van de doelen voor Nederlands toont aan dat de leerkrachten de moeilijkheden en vorderingen van hun leerlingen opvolgen. Ze zijn verantwoordelijk voor de eerstelijnszorg en leveren inspanningen om de basisdifferentiatie te organiseren, maar de hulpverlening verloopt veelal momentaan. Ze gebeurt door het toepassen van verlengde instructie en differentiatie na de toetsing van een leerstofgeheel. In meerdere klassen worden gedifferentieerde of remediërende taken tijdens de zelfstandige werkvormen aangewend.

Observatie- en evaluatiegegevens worden voornamelijk gebruikt om de differentiatiemogelijkheden te benutten die in het onderwijsleerpakket zijn ingebouwd. Algemeen spelen de onderwijzers in op noden die zich voordoen en differentiëren ze spontaan. Ze hebben hierbij in wisselende mate aandacht voor vlugge en meerbegaafde leerlingen. De onderbouw investeert sterk in leesbegeleiding, waarbij diverse leesvormen structureel zijn verankerd en leeshoeken zijn geordend op basis van de verschillende leesniveaus.

De beeldvorming gebeurt hoofdzakelijk op basis van losse observatiegegevens en screenings, waarbij vooral opvallende problemen tot uiting komen. De additionele ondersteuning door de zorgleerkracht is nog pril en wordt op een flexibele wijze in de klaswerking geïntegreerd. Ze verloopt vooral vraaggestuurd en zowel preventief als remediërend. Leerlingen met taalproblemen of –achterstanden worden in toenemende mate op vaste momenten planmatig begeleid.

De teamleden en het nieuwe zorgteam zetten waardevolle stappen om gezamenlijk de vorderingen van leerlingen te bespreken, te analyseren en passende maatregelen uit te werken.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor muzische vorming in onvoldoende mate. In de actuele onderwijsleerpraktijk ligt de klemtoon nog hoofdzakelijk op ‘beeld’ en ‘muziek’, terwijl de domeinen ‘drama’, ‘beweging’ en ‘media’ nauwelijks doelgericht worden uitgebouwd. De verticale samenhang en opbouw ontbreken voornamelijk.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het aanbod is weinig gestroomlijnd en vertoont weinig onderlinge afstemming. De onderwijzers hanteren geen (plannings)instrument om de feitelijke toestand voor muzische vorming in kaart te brengen. Dit maakt dat de teamleden geen inzicht hebben in noch gebruik kunnen maken van leerlijnen die enerzijds de opbouw van het leerplan respecteren en anderzijds rekening houden met de schooleigen context.

Het team heeft nog weinig stilgestaan bij de visie op wat muzisch leren wezenlijk inhoudt. De uitgangspunten van de eindtermen en de krachtlijnen van het leerplan zijn niet richtinggevend voor de onderwijspraktijk. De waarde van het leergebied wordt niet gekaderd binnen een actuele visie op leren en ontwikkelen. Het schoolteam reflecteert onvoldoende over de leerinhouden en hun relatie tot de eindtermen en het leerplan. De praktijk toont aan dat de onderwijzers weinig kritisch nadenken over hoe de gebruikte werkvormen al dan niet leerkansen bieden tot het verwerven van de beoogde inzichten en vaardigheden. Dit maakt dat het team kansen mist om via het gebruik van muzisch-creatieve taal de talenten van leerlingen positief te belichten en hen hierdoor een gevoel van eigenwaarde te geven.

De geobserveerde muzische en creatieve activiteiten illustreren weliswaar de toenemende aandacht voor een breder muzisch aanbod. Toch vormt het voor het team een uitdaging én een opdracht om een kwaliteitsvol onderwijsleeraanbod en –proces uit te bouwen. In verschillende klassen komen meerdere domeinen aan bod, maar het aanbod is niet evenwichtig en volledig. Hoewel er kansen zijn om de huidige praktijk te stroomlijnen, blijken uit de analyse van de planningsdocumenten nog onvolkomenheden in de opbouw en de doorstroming van het aanbod.

Op de klasvloer zijn de visieontwikkeling en de concretisering van de doorgaande lijnen beperkt. Het veilige, rijke en sensibele karakter van de activiteiten van het leergebied is niet steeds prominent aanwezig. De kansen tot beleven, exploreren, reflecteren en creëren vanuit de verbeelding van de kinderen worden slechts in wisselende mate benut. De focus ligt overwegend op het product. In een beperkt aantal gevallen krijgen het proces en de procesbeleving geleidelijk meer aandacht.

Het systematisch implementatieproces en de bewaking van het onderwijsleeraanbod staan nog aan het begin van een ontwikkelingstraject. Een te weinig doorleefde en gedragen visie op muzische vorming, een beperkte veranderingsbereidheid en kritische ingesteldheid alsook de weinig uitgebouwde coaching en opvolging hypothekeren vooralsnog een kwaliteitsvolle implementatie op schoolniveau. De onderwijzers staan nog weinig samen stil bij de leerinhouden en hun relatie tot de eindtermen en het leerplan. Ze reflecteren nog niet gezamenlijk en kritisch over hoe de gebruikte werkvormen al dan niet leerkansen geven tot het verwerven van de beoogde inzichten en vaardigheden en over de ontwikkeling van een schoolvisie op dit leergebied. Naast het structurele aanbod voor muzische vorming heeft het team in te beperkte mate de reflex om de verwevenheid van muzische aspecten in andere leergebieden doelgericht te benutten met het oog op de garantie van een volledig en gradueel onderwijsleeraanbod en –proces.

De onderwijzers hebben op dit ogenblik weinig inzicht in elkaars praktijk. Heldere en gelijkgerichte afspraken inzake het verplichte aanbod die duidelijkheid en richting geven op het vlak van doelen, werkvelden, materialen en middelen, zijn niet aanwezig. Er is nauwelijks sprake van een leerlijn op schoolniveau, waarin alle domeinen op een evenwichtige wijze en in samenhang aan bod komen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

In de verschillende leergroepen krijgen de activiteiten muzische vorming een wisselend aantal lestijden in het weekschema. De schoolafspraken hierrond geven geen eenduidigheid. Uit de planningsdocumenten blijkt dat niet alle voor dit leergebied voorziene lestijden ook daadwerkelijk worden aangewend. Hoewel binnen het hoekenwerk soms ook muzische opdrachten en activiteiten worden opgenomen, blijft de doelgerichtheid hiervan sterk leerkrachtafhankelijk.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over een aantal basismaterialen om de verschillende domeinen van muzische vorming tot op zekere hoogte invulling te geven. Een inventaris van de in de school aanwezige materialen en leermiddelen, getoetst aan de aan te bieden technieken en leerinhouden, ontbreekt.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Het team reflecteert weinig over passende evaluatievormen voor muzische vorming. Nadenken over of toepassen van alternatieve evaluatietechnieken is geen verworvenheid en vormt evenmin onderwerp van overleg. De huidige evaluatievorm biedt de school weinig middelen om conclusies te trekken over de mate waarin leerlingen de leerplandoelen bereiken. Dit is deels te verklaren door het feit dat de onderwijskundige doelen te weinig op het niveau van de leerlingen zijn vertaald.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De onderwijzers richten zich veeleer op de uitvoering van een onderwijsleeraanbod waarbij voornamelijk het vooropgestelde product richtinggevend is. Het gebrek aan leerlijnen en de te verschillende en meestal te beperkte aandacht voor de domeinen maken dat ze zich bij een activiteit vooral richten op de eigen verwachtingen en/of interesses. De aandacht voor differentiatie is meestal beperkt tot het stellen van verschillende verwachtingen aan leerlingen, tot op zekere hoogte gebaseerd op de ingeschatte en/of geobserveerde aanwezige muzische competenties bij de individuele leerlingen. De beperkte plaats die evaluatie in het didactisch proces krijgt, leidt tot een veeleer vage en geregeld vrij intuïtieve beeldvorming, waardoor de mate waarin de onderwijzers rekening houden met verschillen tussen of specifieke noden van leerlingen veeleer beperkt is. Toch illustreren het veilig klasklimaat en de aandacht voor een positieve sfeer de aandacht van het team voor het welbevinden van de leerlingen bij muzische activiteiten.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i> <i>Interne expertise</i>	In het verleden maakte het schoolteam kennis met de ‘muzische speeltuin’ die focust op het belang van de verschillende muzische domeinen. Een gefaseerde implementatie van het leerplan en de leerplandoelen bleef evenwel achterwege. Meerdere teamleden volgden gerichte nascholing en deelden hun opgedane kennis met hun collega’s. Deze navormingsinitiatieven resulteerden nog te weinig in een verhoogde professionaliteit van het volledige team. Het is duidelijk dat er interne expertise aanwezig is, maar deze wordt weinig efficiënt benut.

3.1.1.6 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

De onderwijzers streven de leergebiedoverschrijdende eindtermen ‘leren leren’ in voldoende mate na. De verschillende eindtermen krijgen een herkenbare plaats in het onderwijsleeraanbod en –proces.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	Het team van de lagere afdeling is vertrouwd met de eindtermen ‘leren leren’. Een schooleigen visie en bijbehorende afspraken, die richtinggevend zijn om een graduele en doordachte opbouw voor 'leren leren' na te streven, zijn nog niet formeel uitgewerkt. De onderwijzers zijn evenwel gevoelig om zowel expliciet als impliciet aspecten van 'leren leren' een plaats te geven in het onderwijsleeraanbod en –proces. Dit leidt geleidelijk tot een meer doordachte aanpak binnen en over de leerjaren heen.
---	---

De onderwijzers integreren aspecten van 'leren leren' in hun klaswerking. Ze zijn zich bewust van de aanwezigheid ervan in de gebruikte onderwijsleerpakketten, die geregeld mogelijkheden tot het verwerven en/of verwerken van informatie voorzien. De meesten trachten de suggesties in de pakketten globaal te volgen waardoor een vorm van graduele opbouw ontstaat. Dit geldt onder meer voor die lessen met een veeleer probleemstellend karakter, waarbij leerlingen kansen krijgen om een passende aanpak te kiezen en bijbehorende oplossingsstrategieën te gebruiken.

De organisatie van hoekenwerk en/of contractwerk vormt in elke klas een uitgesproken moment om de eindtermen 'leren leren' na te streven. De onderwijzers beogen een gevarieerd aanbod. De graduele opbouw van het reguleren van eigen denk- en leerprocessen en de ontwikkeling van leerhoudingen bij de leerlingen zijn weinig prominent zichtbaar. De leerkrachten stellen evenwel duidelijke verwachtingen aan leerlingen voor nauwkeurigheid en efficiëntie.

Het team ondersteunt de leerlingen via het gebruik van toets- en leerwijzers bij het leren (studeren) van grotere hoeveelheden leerstof, in het bijzonder vanaf het derde leerjaar. De onderwijzers geven de leerlingen tips om doordacht te (leren) plannen en leerstrategieën te (leren) gebruiken.

Al vanaf het eerste leerjaar krijgt het plannen van taken en lessen intentioneel aandacht, aanvankelijk sterk klassikaal en begeleid door de klasleerkracht, later meer met de klemtoon op de verantwoordelijkheid van de leerlingen. De onderwijzers betrekken gaandeweg de ouders ook meer bij het leren plannen en uitvoeren van huistaken.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

In de dagelijkse praktijk brengen de onderwijzers veeleer impliciet aspecten van leren leren aan bod. De mate waarin dit gebeurt, is tot op zekere hoogte afhankelijk van de visie op leren en onderwijzen en de bijbehorende onderwijsstijl van de individuele onderwijzer. Het vormt voor meerdere teamleden een uitdaging om minder leerkrachtgestuurd onderwijs te voorzien en de verantwoordelijkheid voor het leren meer bij de leerlingen te leggen. Sommigen slagen er in hun didactische aanpak al meer in om op te treden als begeleider van leerprocessen via de organisatie van vormen van actief, interactief en/of coöperatief leren.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende en actuele middelen om tegemoet te komen aan de inspanningsverplichting voor 'leren leren'. De gebruikte onderwijsleerpakketten zoomen in op bepaalde aspecten en bieden mogelijkheden tot het gebruik van ICT-toepassingen via onder meer bordboeken en online-toepassingen. De leerlingen kunnen gebruik maken van diverse leermiddelen die hen helpen om informatie op te zoeken, te verwerven en te verwerken.

Indien relevant en passend voor de doelgroep gebruikt het team bij verschillende leergebieden aanpakstrategieën, passende referentiekaders, materialen voor visuele ondersteuning, plannings- en toetswijzers en algoritmen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De teamleden zijn zich bewust van hun gezamenlijke opdracht en gedeelde verantwoordelijkheid voor 'leren leren'. De meer impliciete manier waarmee de eindtermen worden nagestreefd leidt echter ook tot een minder uitgesproken evaluatie van de concrete eindtermen.

In de rapportering zijn nochtans aspecten van 'leren leren' terug te vinden. Deze hebben betrekking op de fase van de uitvoering, de regulering van eigen denk- en leerprocessen en leerhoudingen. Opvallend zijn de identieke items in de onderscheiden leerjaren. De mate waarin de hierbij gegeven feedback gebaseerd is op duidelijke criteria en (afgesproken) verwachtingen per leerjaar is veeleer beperkt. De onderwijzers vormen zich een beeld op basis van impressies, observaties en de eigenheid van elk kind. De evaluatie gebeurt dan ook eerder vanuit een synthese van ervaringen en vaststellingen in de klaspraktijk dan wel op basis van de concrete eindtermen.

Begeleiding	De leerbegeleiding bestaat vooral uit de momentane ondersteuning van
Leerbegeleiding	leerlingen tijdens de inoefenfase en bij groepswerk. Ook de coaching bij het leren
<i>Beeldvorming</i>	plannen en de uitvoering van huistaken behoort tot de opdracht van elke
<i>Zorg</i>	klasleerkracht.

Ook de additionele ondersteuning wordt benut om leerlingen te coachen in het gebruik van onder meer een aanpakstrategie of een stappenplan of om leerlingen een meer taakgerichte werkhouding bij te brengen.

Wanneer individuele leerlingen manifest uitvallen of specifieke ondersteuning behoeven, nemen de klasleerkrachten in samenspraak met de zorgcoördinator initiatieven om te differentiëren in de verwachtingen voor 'leren leren' en om bijkomende ondersteuning te voorzien, onder meer tijdens hoeken- of contractwerk.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De preventieadviseur gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee controles worden uitgevoerd. Hierdoor zijn de mogelijke tekorten gekend en blijft de school waakzaam voor veranderingen of probleemsituaties in de onderwijsomgeving.

De instelling geeft gevolg aan de opmerkingen in de analyses van deskundigen en houdt ook rekening met de opmerkingen van haar personeelsleden. De aandachtspunten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne zijn gekend en opgenomen in de plannen die de beheersing ervan regelen.

De interne dienst kan aan de hand van verschillende gedetailleerde (meerjaren)plannen aantonen dat de school voldoende proactief en preventief handelt. Er is op school een cultuur waarbij eenieder zich verantwoordelijk voelt voor de bewoonbaarheid en veiligheid. Hierdoor is er een grote verantwoordelijkheidszin en worden initiatieven genomen om problemen onmiddellijk aan te pakken of om gespecialiseerde diensten aan te spreken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	neen
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Het prioriteitenplan geeft tot op zekere hoogte richting aan de keuze voor pedagogische studiedagen en nascholingen en in beperkte mate aan de inhoud van personeelsvergaderingen. Zo staat momenteel proactief het nieuwe decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in de focus en weerhoudt de kleuterafdeling het handelingsgericht werken binnen de zorg. De gekozen prioriteiten zijn echter niet gekoppeld aan het verbeteren van interne kwaliteit, zoals de optimalisering van het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten. Bovendien worden ze weinig stapsgewijs aangezet, geïntroduceerd, geïmplementeerd en verankerd. Wel worden individuele nascholingen zoveel mogelijk gekaderd binnen de schooleigen prioriteiten of het professionaliseringstraject van het (beginnend) personeelslid.

Het intern leiderschap moedigt de gezamenlijke groei op het vlak van professionaliteit aan. De bereidheid om geregeld individuele nascholing te volgen is evenwel leerkrachtafhankelijk.

Ondersteuning Personeelsvergaderingen omvatten zowel onderwijskundige als praktisch-informatieve items. Op basis van de prioriteiten worden de thema's voor de pedagogische studiedagen bepaald. De vanuit de scholengemeenschap georganiseerde initiatieven worden positief onthaald. De inhoud staat echter niet steeds in relatie tot de schooleigen prioriteiten. Toch bieden deze initiatieven kansen tot collegiale ontmoetingen en informele uitwisseling van praktijkervaringen.

Het benutten van de interne expertise in onder meer de leerbegeleiding leidt nog minder tot wederzijdse uitwisseling van kennis, inzichten en/of vaardigheden en tot meer onderlinge afstemming tussen de teamleden. Informeel en formeel overleg spelen een belangrijke rol in het ontwikkelingsproces van de school. De teamleden lijken te beseffen dat 'samen school maken' een belangrijke voorwaarde is om hedendaags en kwaliteitsvol onderwijs te organiseren. Dit heeft slechts weinig invloed op de ontwikkeling van interne deskundigheid en op de collegiale samenwerking.

Doeltreffendheid De openheid binnen het team biedt een draagvlak om de deskundigheidsbevordering periodiek en kwaliteitsvol te evalueren. Zowel het proces als het effect van de ondernomen deskundigheidsbevorderende initiatieven worden weinig besproken. Om die reden leidt dit minder tot de bijsturing van het prioriteitenplan én van het bijbehorend nascholingsplan.

De kansen om deskundigheidsverhoging van teamleden te optimaliseren zijn nog weinig het onderwerp van bespreking en evaluatie. De directeur wil investeren in de verdere uitbouw en bestending van een open schoolcultuur met als voornaamste pijlers de gezamenlijke doelgerichtheid en onderlinge afstemming. Er is op dit ogenblik te weinig structurele opvolging en coaching van leerkrachten om de onderwijskundige en organisatorische vernieuwingen te ondersteunen en te faciliteren.

Ontwikkeling De directeur tracht structureel de maatschappelijke en onderwijskundige ontwikkelingen te volgen en hiermee in het (toekomstig) beleid rekening te houden. Het schoolteam beoordeelt haar professionaliseringsbeleid nog minder doelgericht en benut nog weinig de (externe) kansen tot onderwijskundige vernieuwingen of ontwikkelingen in functie van het schooleigen prioriteiten- of nascholingsplan.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De hernieuwde zorgvisie van de school vindt haar toepassing in een zorgcontinuüm dat een referentiekader vormt en richtinggevend moet worden voor de organisatie en uitvoering van de leerbegeleiding. De recente ontwikkelingen en de lopende implementatie vormen op dit ogenblik de basis voor een optimaliseringsproces. Het intern leiderschap wil de leerbegeleiding op een meer doordachte en doelgerichte wijze plannen, realiseren en evalueren. Het team streeft in de eerste plaats naar een algemene zorg, met aandacht voor de totale persoon en het welbevinden en de betrokkenheid van kleuters en leerlingen.

Ondersteuning De opdracht van de nieuwe zorgcoördinator bestaat uit de coördinatie van het zorgbeleid en de realisatie van de zorgwerking op school-, leerkrachten- en leerlingenniveau. Het zorgteam heeft een ondersteunende taak binnen de kleuter- en lagere afdeling bij de organisatie van de zorgwerking door de klasleerkrachten.

Naast de eigen opdracht binnen de eerstelijnszorg hebben klasleerkrachten een verantwoordelijkheid om problemen bij kinderen te detecteren, te signaleren en te bespreken. Dit gebeurt in het bijzonder tijdens het zorgoverleg met de zorgleerkrachten en/of –coördinator en tijdens het multidisciplinair overleg. De praktijk toont de klasleerkracht als verantwoordelijke voor de eerstelijnszorg. Deze legt het accent veeleer op het remediërende dan wel op het preventieve aspect van zorg. In de kleuterafdeling wordt de additionele zorg ook door de klasleerkracht opgenomen. Observaties en periodieke screenings vormen de basis voor een systematische opvolging van de kleuters. Regelmatig overleg verhoogt de efficiëntie en de effectiviteit van de leerbegeleiding. De onderwijzers volgen de ontwikkelingsevolutie van de leerlingen in het bijzonder op voor spelling, lezen en wiskunde. Ze leveren voornamelijk inspanningen om leerlingen voor deze aspecten te ondersteunen.

Doeltreffendheid Het multidisciplinair overleg groeit kwalitatief en geeft leerkrachten kansen om kinderen met specifieke zorgvragen of problemen op geregelde tijdstippen ter sprake te brengen. Hiervoor wordt hun evolutie in groeiende mate in kaart gebracht en periodiek opgevolgd. De school hecht veel belang en besteedt heel wat tijd aan de communicatie met ouders. Vanuit de bekommernis voor het welbevinden van haar kleuters en leerlingen groeit de aandacht voor de sociaal-emotionele begeleiding.

De mate waarin het team de kwaliteit van de leerbegeleiding systematisch onderzoekt, evalueert, beoordeelt en bijstuurt, is nog beperkt. Hierdoor worden kansen gemist om op een strategische en doordachte manier aspecten van de leerbegeleiding kritisch te benaderen met het oog op de bijsturing ervan. Het team – in het bijzonder in de kleuterafdeling – neemt echter wel initiatieven om tijdens informele en formele overlegmomenten samen kritisch te reflecteren over de concrete uitvoering van de leerbegeleiding om zo een meer gestroomlijnde zorgwerking te creëren.

De verzameling van ontwikkelings- en evaluatiegegevens krijgt geleidelijk meer aandacht. Onder meer via de invoering van een digitaal zorgplatform tracht de school relevante data over de ontwikkeling, de vorderingen en de specifieke noden van de leerlingen op individueel en groepsniveau te verzamelen. Het gebruik ervan om de effectiviteit en de efficiëntie van de leerbegeleiding te evalueren, verder te ontwikkelen en zo nodig te optimaliseren, is beperkt. De verdere ontwikkeling van een evaluatiecultuur vormt een focus voor het intern leiderschap en voor de zorgcoördinator in het bijzonder.

Ontwikkeling De school beschikt op dit moment over een beperkt reflectief vermogen, waardoor een sterke cultuur om gericht te focussen op de kwaliteit en de aanpak van de eigen leerbegeleiding minder aanwezig is. Het team wordt echter geleidelijk meer doordrongen van de relevantie en het belang van de leerbegeleiding, waardoor de aandacht voor relevante, hedendaagse onderwijsontwikkelingen toeneemt. De mate waarin dit resulteert in een leerbegeleiding die zoveel mogelijk 'onderwijs op maat' voorstaat en de 'volledige persoonlijkheidsontwikkeling' centraal stelt, is vooralsnog te weinig merkbaar.

De vrij recente implementatie en de verdere uitbouw van een digitaal zorgsysteem, structurele overlegvormen en de (verdere) ontwikkeling van duidelijke visieteksten en bijbehorende afspraken en procedures bieden het team heel wat kansen om de leerbegeleiding zowel in de breedte als in de diepte verder uit te werken.

Ondanks de waardevolle initiatieven vormt de ontwikkeling van een beleidsmatige en structurele aanpak van onder meer de leerbegeleiding nog een uitdaging voor het schoolteam.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De nieuwe directeur nam vorig schooljaar de tijd de nieuwe werkcontext te verkennen. Aldus behoorden gerichte aansturing, opvolging en coaching niet tot de prioriteiten. De beleidsvoering van de school situeert zich in een context van respect voor de professionele autonomie die de leerkrachten hebben verworven. In een aantal gevallen krijgt de onderwijspraktijk een sterke invulling vanuit individuele perceptie en weinig vanuit actuele inzichten, de leerplannen of een gezamenlijk gedragen visie.

Toch voelen teamleden – evenals de directeur – de noodzaak te investeren in het beleidsvoerend vermogen van de school en in een professionele kijk op de visie, de basisprincipes en de concrete doelen van de decretale eindtermen. Ook de verschillen in de mate waarin leerkrachten het onderwijsleeraanbod en -proces vorm geven, dienen in kaart te worden gebracht. De niet-onderwijskundige achtergrond van de directeur vormt geenszins een belemmering voor een correcte kijk op de actuele situatie.

De kleuteronderwijzers vinden elkaar vanuit de vergelijkbare en gedeelde thematische benadering van hun opdracht en vanuit de openheid om samen thema's of activiteiten uit te werken. Zij slagen er in groeiende mate in hun onderwijsleeraanbod en -proces aan te passen aan de actuele verwachtingen. Via zowel informele als formele overlegmomenten creëren ze onderlinge afstemming en meer gelijkgerichtheid in 'denken en doen'. Ze vinden elkaar in hun bezorgdheid om de ontwikkeling van de kleuters, in de invoering van het nieuwe planningsinstrument en in de algemeen geldende thematische, onderwijskundige benadering van hun praktijk.

Het team van de lagere afdeling ervaart vooralsnog minder de noodzaak om de pedagogisch-didactische werking in vraag te stellen en/of te verbeteren en komt daardoor ook moeilijk tot een aanpassing en actualisering van het onderwijsleeraanbod en -proces. Er liggen nog heel wat uitdagingen om op een open en constructieve manier kritisch en diepgaand te reflecteren over de eigen onderwijskwaliteit. De relatieve autonomie van individuele teamleden leidde tot een eigen perceptie op hun rol als leerkracht en op de wijze waarop ze voor hun klasgroep het onderwijsleeraanbod en -proces moeten plannen, uitvoeren, evalueren en bijsturen. Het intern leiderschap poogt deze situatie te overstijgen.

Het is echter van wezenlijk belang dat de pedagogische aansturing van het team doelgericht wordt aangepakt. Enkel zo kan de ontwikkeling van een eigen kwaliteitszorgsysteem en van een bijbehorende strategische aanpak van veranderingen en vernieuwingen gestructureerd worden opgenomen. De huidige aanpak, in casu een te indirecte manier van richting geven – ingegeven door welke context dan ook – leidt slechts in beperkte mate tot resultaten. Teamleden aanspreken op hun individuele verantwoordelijkheden en direct sturen lijken noodzakelijkheden. Ook de structurele organisatie van het zorgoverleg en meer inhoudelijke werkgroepen moeten leiden tot een ruimer en sterker beleidsmatig draagvlak met langdurige impact op onderwijskundig gebied. Dit realiseren vraagt van het team een gezonde dosis zelfkritiek.

Het beleidsvoerend vermogen van de school is momenteel beperkt, maar vormt een gedeelde verantwoordelijkheid van het team én van het schoolbeleid. Actuele inzichten over het belang van de ontwikkeling van een sterk beleidsvoerend vermogen om hedendaags onderwijs te (kunnen) verstrekken zijn weinig zichtbaar. Een duidelijk intern leiderschap is nodig. Een heldere communicatie over de gestructureerde en strategische manier waarmee doel en richting wordt gegeven aan de school- en klaswerking is een pertinente voorwaarde evenals een open instelling van iedereen. De studie en bespreking van vernieuwingen, de ontwikkeling van een adequate implementatiestrategie en de organisatie van diepgaande, taakgerichte gesprekken met het oog op het samen school maken vormen belangrijke uitdagingen voor de (nabije) toekomst.

- Visieontwikkeling** De naam van de school verwijst naar het 'echt zorgzaam onderwijs'. Momenteel grijpt het intern leiderschap nog weinig gelegenheden aan om de kritische ingesteldheid van het team om meer planmatig met vernieuwingen om te gaan aan te wakkeren. Een innovatiestrategie die vertrekt vanuit visieontwikkeling en gezamenlijke professionalisering heeft nog duidelijke groeikansen. De stapsgewijze concretisering van een prioriteitenplan moet duidelijkheid brengen over het tijdspad en de rol die leerkrachten hierin moeten opnemen. Het team toont zowel in de praktijk als in de verantwoording van haar opdracht een impliciete visie op opvoeden en onderwijs en op de specificiteit van de eigen school. De visie is in de werking aanwezig, maar niet altijd even uitgesproken geëxpliciteerd of gedefinieerd. Grote krachtlijnen zijn welbevinden en betrokkenheid van zowel leerlingen als leerkrachten, een sterke aandacht voor sociaal-emotionele begeleiding en een degelijke basisvorming. De ontwikkeling van een gezamenlijk gedragen en gedeelde visie op 'leren en onderwijzen' vormt een belangrijke prioriteit voor het intern leiderschap.
- Besluitvorming** De directeur opteert voor een proces van schoolwerkplanning om aspecten uit het verleden terug onder de aandacht te brengen, te actualiseren en te verankeren in de werking. De dynamiek binnen het ganse team is een belangrijke voorwaarde voor het gelijkgericht concretiseren van de schooleigen visie. Het als school groeien naar een lerende organisatie heeft nog duidelijke groeikansen. De heersende schoolcultuur en de aangewende overlegstructuren belemmeren enigszins de besluitvorming. Het prioriteiten- en nascholingsplan bouwt minder op een schooleigen traject binnen de contouren van het opvoedingsproject. Bevindingen uit interne en externe evaluaties worden in te geringe mate aangewend voor eventuele bijstellingen.
- Kwaliteitszorg** De interne kwaliteitszorg krijgt momenteel minder aandacht. De school heeft een beperkte ervaring om op schoolniveau bepaalde aspecten van de werking in kaart te brengen, te analyseren en hieruit verbeterpunten en -acties af te leiden. De huidige evaluaties gaan vooral over organisatorische aspecten en hebben minder betrekking op het al dan niet bereiken van vooropgestelde doelen. De interne kwaliteitscontrole is nog weinig gebaseerd op beschikbare outputgegevens. Het vormt een uitdaging om op schoolniveau de informatie uit onder meer observatiegegevens, resultaten van toetsen en het leerlingvolgsysteem grondig te analyseren met het oog op (het verbeteren van) de eigen onderwijskwaliteit.

GOK- en zorgbeleid Een visie over de wijze waarop het schoolteam haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven is groeiende. Het beleid is gebaseerd op de analyse van data die de noden van leerlingen in kaart brengen. De school heeft een kijk op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. De opgezette acties sluiten aan bij de noden van de leerlingen en bij de vooropgestelde doelen. Binnen het professionaliseringsbeleid is er nog minder aandacht voor de deskundigheidsbevordering van het schooleigen zorgbeleid. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen bereikt. Op het vlak van de evaluatie van de acties bevindt het zorgteam zich nog in de beginfase.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De thematische benadering in de kleuterafdeling resulteert in een evenwichtig en geïntegreerd onderwijsleeraanbod en -proces waardoor het team de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en muzische vorming voldoende nastreeft.
- Het team van de lagere afdeling bereikt in voldoende mate de eindtermen voor Nederlands via een passend en vrij evenwichtig aanbod en streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' in voldoende mate na.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam zorgt voor een stimulerend pedagogisch klimaat dat bijdraagt tot het welbevinden van de kinderen en de betrokkenheid bij hun leren.
- De hertekende zorgwerking en de toenemende aandacht voor een planmatige aanpak van de leerbegeleiding verhogen de betrokkenheid van het team.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het intern beleid heeft een duidelijk beeld van de gewenste onderwijspraktijk en kan ontwikkelingspunten duiden.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de kleuterafdeling kan het toenemend gebruik van de leerplannen als referentiekaders bij de planning, uitvoering en evaluatie leiden tot een verbreding en verdieping van het onderwijsleeraanbod en -proces.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Een strategische organisatie van de deskundigheidsbevordering via een doordachte keuze, een degelijke organisatie en een periodieke evaluatie kunnen de competenties bij zowel individuele leerkrachten als het gehele team verhogen.
- In de lagere afdeling kunnen het creëren van een krachtige leeromgeving en de veralgemening van de didactische aanpak waarbij het actief, interactief en coöperatief leren worden verhoogd, de klasleerkracht nog meer mogelijkheden geven initiatieven te nemen binnen de leerbegeleiding.
- De structurele organisatie van de leerbegeleiding, verdere ontwikkeling en geregelde evaluatie kunnen een sterker draagvlak vormen om tegemoet te komen aan verschillen tussen leerlingen en aan hun wisselende noden en behoeften.

Wat betreft het algemeen beleid

- De verdere ontwikkeling van een strategische beleidsvoering biedt kansen om het inhoudelijk en diepgaand overleg voor de verschillende aspecten van de onderwijspraktijk te verhogen.
- De klaspraktijk en het onderwijsaanbod kunnen vanuit de leerplandoelen sterker aangestuurd en opgevolgd worden in functie van een gelijkgerichte visie en een gezamenlijke doelgerichtheid.
- Een beleidscontext waarin zowel een duidelijke en passende structuur als de warme cultuur worden weerspiegeld kan resulteren in een participatief beleid waarin elk personeelslid een passende rol vervult.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de lagere afdeling voldoet de actuele leerplanrealisatie voor muzische vorming niet. Het team staat voor de uitdagingen om via visieontwikkeling de nodige gelijkgerichtheid te creëren en in het bijzonder om de leerplandoelen voor alle domeinen doelgericht en doeltreffend aan te pakken via de optimalisering van het onderwijsleeraanbod en -proces.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **07-11-2017** opnieuw een controle uit.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Frank VERSTRAELEN de inspecteur-verslaggever	Ilse DEVALCK de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	